

NOORD-BRABANDER.

Dicere verum
Quid velat? HORATIUS

NOMMER 125

'S BOSCH. DONDERDAG 18 OCTOBER 1882.

Nederlanden.

OPENING VAN DE KAMERS DER STATEN-GENERAAL.

Op maandag den 15 October.

Heden is de gewone vergadering der staten-generaal, ingevolge de grondwet, door den Koning geopend. Ten 11 ure van de hand der beide kamers in de gewone vergadering der tweede kamer bijeen gekomen.

De vereenigde zitting werd geopend door den heer W. F. graaf van Reede, die door den heer griffier der eerste kamer een besluit des Konings van den 14 oktober deed voorlezen, waarbij hij, gedurende de tegenwoordige zitting diër kamer, tot haren voorzitter benoemd wordt.

De voorzitter benoemde daarna eene commissie van 16 leden, van Z. M. van wege hun edelmogenden aan den ingang van het gebouw te ontvangen, in de vergaderzaal binnen te leiden en daarna weder uitgeleide te doen.

Tegen één ure vervoegden zich 's Konings ministers en de leden van den raad van state in de vergadering, en kort daarna werd Z. M. vergezeld van HH. K. K. H. den prins van Oranje en prins Frederik, benevens Hoogstdezelfs gevolg in de zaal binnengeleid.

Z. M. zich op den troon geplaatst hebbende, deed alnu de volgende aanspraak:

Edelmoogenden! Heeren!

Gedurende de laatste maanden uwer pas geslotene zitting, deed zich meer dan eens het gegroede vooruitzicht op, dat ik, bij de opening uwer tegenwoordige vergadering, aan U Edelmogenden het eind zoude mogen aankondigen van den bezwarenden toestand, waarin het dierbaar vaderland sinds meer dan twee jaren, ten gevolge van den belgischen opstand, verkeert. Mijne billijke verwachting heeft zich echter niet verwezenlijkt. De geruststelling, van de zijde van Noord-Nederland aan den dag gelegd, en de opofferingen, door mij zelf aangeboden, in plaats van tot eene redelijke schikking te leiden, hebben daatstelijk slechts eene vermeerdering der ons tegengestelde eischen voortgebracht. Uwe vergadering zal zich door de mededeelingen, welke mijn ontzette, en op den stand der onderhandelingen staan gedaan te worden, kunnen overtuigen, dat de wederzijds daarin betoonde oopvaardigheid, de bitterste grenzen is genaderd, welke haar, door 's lands bestaan, eer en onafhankelijkheid zijn afgebakend.

Intusschen is het mij aangenaam aan U Edelmogenden te kunnen betuigen, dat ik van de vreemde Mogendheden veelvuldige blijken ontvang van waakzaamheid.

Niet minder trekt het mij, in die gestedheid van zaken, tot genoegen aan uwe vergadering de verzekering te geven, dat onze verdedigingsmiddelen, overal langs de grenzen, op eenen voldoende voet gebracht zijn, en dat de toestand der zee- en landmacht, welke geoefendheid en krijgstucht, zoo wel als haar volhardende moed, den hoogsten lof verdienen, volkomen beantwoordt aan de zongen, die daaraan onafgebroken worden besteed.

De groote omzichtigheid der belangen van het vaderland eene nog grootere waakzaamheid vereischen, dan is daartoe, het noodige, van ons af aan, met vol vertrouwen op de geresolteerdheid der natie, door mij voornemen.

De gewestelijke en plaatselijke besturen hebben de werkzaamheden, betrekkelijk de oproeping en lictingen voor de nationale militie en schutterijen, wederom in dit jaar, met orde, beleid en het beste gevolg, volbragt. De dienstplichtigen hetoonen de grootste bereidwilligheid om zich aan hunne wapenbroeders aan te sluiten, alban wedijveren met onze vaste krijgsmacht in trouwe pligtsbetrachting.

Het lot der betrekkingen van slande verdedigers wordt met eerbiedigheid verscherd en de gewapende dienst daarenboven door ruime giften van de ingezetenen aangemoedig.

Niet tegenstaande de buitengewone toerusting van binnenlands, zijn onze koloniën van de moedige schepen en troepen voorzien, en is aan den handel en de visscherijen de vereischte bescherming verleend.

In de overzeesche bezittingen heerscht de gewenschte inwendige rust.

De minstbare inrigting, welke in Oost-Indie is kunnen worden daargesteld, en de meerdere uitbreiding aldaar aan den

landbouw gegeven, waarvan de weldadige invloed reeds merkbaar wordt ondervonden, wekken de hoop, dat onze Oost-Indische bezittingen, voor het vervolg, eene nog ruiseré bron voor handel en welvaart zullen openen.

Ook voor de West-Indische volplantingen is onlangs meer aandacht in het bestuur verordend; de daartoe voortspruitende besparing, gepaard met andere begunstigde maatregelen, zal aanvankelijk ter leehiging kunnen strekken van de bezwaren, die de nijverheid aldaar drücken, en welke verdere opheffing, zoo veel mogelijk, het onderwerp mijner bijzondere aandacht blijft uitmaken.

In onzen handel en scheepvaart is veeleer eene toenemende levendigheid dan teruggang bespeurd; door den drang der omstandigheden, in deze of gene rigting belommerd, hebben de zelve zich, door het beleid onzer kooplieden en reeders, in eene andere strekking weder aanmerkelijk uitgebreid; wij bekleeden dus steeds onder de handelsdrijvende volken de plaats, die ons toekomt, en die ik wensche, wat ook ontrouw of geweld zonden pogen te ontnemen, aan mijne beminde onderdanen, mede voor de toekomst, te verzekeren.

De landbouw is door een vruchtbaar jaar gezegend geworden, en ook in vele andere bedrijven is eene mate van welvaart geaoten, die, te midden der rampen, welke het vaderland treffen, onze dankbare opmerking verdient.

In al de takken van het binnenlandsch beheer is een geregelde gang; de verschillende besturen kwijten zich met orde en nauwgezetheid, van hunne pligten.

De staat onzer zee- en rivier-werken is voldoende, en wij hebben dienaangaande dit jaar geens bijzondere onheilen te betreuren.

Kunsten en wetenschappen bloeijen, hoézeer dan ook de omstandigheden daarop noodwendig van invloed zijn. Het onderwijs, waaraan alle staten dat gevoel van moreel verhefing en verlichting te danken hebben, waardoor Oud-Nederland zoozeer uitmunt, handhaaft deszelfs roem.

De vernielende ziekte, welke bijkans geheel Europa geteisterd heeft, en waarvan wij, tot voor weinige maanden, nog genadelijk bevrijd waren gebleven, is eindelijk ook dit rijk binnengedrongen. In vergelijking met andere landen, levert het geheel getal van hen, welke door dezelve aangetast, en ook van hen, welke daaronder bezweken zijn, geens ongunstige uitkomst op. Algemeene, gewestelijke en plaatselijke maatregelen, met zorg beraamd en uitgevoerd, en ondersteund door den ijver der geneeskunst-oeffenaren, werken te zamen, om het kwaad, zoo veel mogelijk, te keer te gaan of te verzachten, en bieden een bemoeidigd vooruitzicht aan, dat, onder den goddelijken zegen, de plaag weldra van ons wijken zal.

Vele belangrijke punten van wetgeving zullen wederom de aandacht uwer vergadering bezig houden.

Onderscheidene ontwerpen, tot wijziging van het burgerlijk wetboek, zijn reeds gereed om aan U Edelmogenden te worden aangeboden; ik koester zelfs de hoop, dat het geheel burgerlijk wetboek in deze zitting zal kunnen worden voltooid.

Voortgaande op het reeds ingeslagen spoor, zal ik ook eerslang bij U Edelmogenden, benevens de begrooting der staatsbehoeften over het volgende jaar, die middelen doen in overweging brengen, welke de meest doeltreffende zijn voorgekomen tot bestrijding van dezelve.

Voor de buitengewone uitgaven, die het gevolg kunnen zijn van eenen laagere duur der tegenwoordige omstandigheden, wensche ik het middel verder aan te wenden, hetwelk door U Edelmogenden vroeger goedgekeurd, den bijval der belanghebbenden zoo rijk heeft verworven, dat de noodzakelijkheid van niet vrijwillige bijdragen weldra vervallen was, het openbaar crediet meer en meer gevestigd werd, en de schatkist, met orde en spaarzaamheid bestuurd, daardoor tot de regelmatige voldoening van alle uitgaven is in staat gesteld gebleven.

Zwaar zijn intusschen de lasten, welke bij voortdoring der natie moeten worden opgelegd, en de toekomst blijft nog onneveld.

Maar de gevoelens van eef en vaderlandsliefde, welke de ingezetenen eendragtelijk bezielen, doen hun die lasten, met gemeene welwillendheid dragen, en met geestdrift hunne eischen brengen tot handhaving en bescherming van hun roekeloosheid.

De gevoelens mogen ons gerust stellen, Edelmogenden, dat een volk dat, zijner vaders roem gedachtig, niet in

deze dagen, door gebedtheid aan wet en orde, zoo luisterrijk kenmerkt, heeft aanspraak op eerbied van buiten. In deszelfs zamenstemming en in de rechtvaardigheid onzer zaak, vinden wij den krachtigsten steun tot gezamenlijke behartiging van 's rijks belangen en de gegrondste hoop, dat wij, gesterkt door een vol vertrouwen op den Almagtigen Regeerder der wereld, te zijner tijd, aan onze landgenooten de vruchten zullen mogen doen plukken van de edelste volharding.

Na het uitspreken dezer rede, verliet Z. M. met de heide prinses en deszelfs gevolg, begeleid door de commissie, de zaal, waarna de voorzitter deze vereenigde zitting sloot.

's HERTOGENBOSCH, 17 October.

In de particuliere correspondentie van het *Amsterdamsche Algemeen Handelsblad* leest men het navolgende:

De volmagten van den heer van de Weyer zijn stellig ingetrokken; hij kan zelfs geene poging meer doen van met Holland te onderhandelen. Koning Leopold heeft het fransche gouvernement gesommeerd, het tractaat van 15 november te voltrekken en hij schijnt eindelijk besloten te hebben zelf te handelen in geval zijne bondgenooten voor hem niet handelen willen.

— In de zitting van de tweede kamer van dinsdag, heeft de commissie tot onderzoek van de bescheiden der verkiezingen, van de nieuwe leden uit de onderscheidene provincien onderzocht en in orde bevonden, welke vervolgens zitting nemen.

De kamer heeft daarna het drietal leden, hetwelk den Koning moet worden aangeboden, ten einde daaruit haren voorzitter te benoemen gekozen.

Zij zijn 1°. de heeren Collot d'Escury;

2°. van Asch van Wyck;

3°. Byleveld.

De vergadering wordt onder bepaling van dag der volgende zitting gesloten.

CHOLERA BERIGTEN.

Besmette plaatsen.	Dagteeken. der opgave.	Bijgekomen zieken.	Getal der herstelden.	Getal der overledenen.	In behandeling gebleven zieken
Amsterdam.	12 tot 15 October.	30	21.	41	72
Leyden.	11 — 14	45	49	9	26
Rotterdam.	13 — 15	23	42	13	58
Utrecht.	12 — 14	29	46	40	59
Amersfoort.	11 — 14	26	49	12	33
Gouda.	12 en 13	2	4	0	9
Groningen.	8 tot 11	40	44	8	46

Engeland.

LONDEN, 12 October.

Gisteren vergaderde de kabinetraad om de zwaarwichtige onderwerpen van binnen- en buitenlandsche staatkunde te behandelen, welke thans de algemeene oplettendheid op zich gevestigd houden. Lord Durham, die gisteren hier aankwam, woode de zitting bij. Vóór zijne intrade in den raad, had hij mondgesprekken met graaf Grey en lord Palmerston. De ministers bleven omtrent drie en een half uren in deliberatie, en scheidten altoen om hunne zitting heden te hervatten. Dienovereenkomstig kwamen zij heden ten twaalf ure weder bijeen, doch tot heden avond is niet uitgelekt of zij tot eenig besluit zijn genaderd. Men wist dat tot gisteren niets beslist was, dat de hollandsche kwestie, welke een der hoofdonderwerpen uitmaakt, nog altijd moeilijkheden aanbood, die hunne diepste overweging vereischten, en dat de ongevestigde gesteldheid des franschen kabinets in zekeren opzichte eene hinderpaal was aan de middelen, welke die moeilijkheden moesten uit den weg ruimen. En evenwel moet men van oordeel zijn, dat de beslissing der hollandsche kwestie, die nu reeds zoo lang is slepende gehouden, zoo wel in het belang der rust van België als van gansch Europa, niet langer uitgesteld kan blijven; ook moet men de zekerheid hebben, dat het prussische kabinet deszelfs toestemming zal geven en het russische zich bijkomstig zal houden, wanneer Engeland en Frankrijk onvermijdelijk moeten oordeelen; om door het met krachtadige middelen ten uitvoer brengen hunner besluiten, als werkzame agenten der conferentie te sgeren. De toestemming van Z. M. om aan zulk eene uitvoering zijne goedkeuring te hechten, schijnt niet te worden betwijfeld; en naardien wij dezen avond per expresse de zamenstelling van het fransche ministerie hebben ontvangen, zoo is er alle reden om te onderstellen, dat ons kabinet spoedig tot een besluit zal komen, aangaande het door dit land in deze hoogstgewichtige kwestie te nemen aandeel. Doch in weerwil van de daadzaak, dat dit land deelgenoot zij in het tractaat der 24 Artikelen, en mitsdien in eere en billijkheid gehouden is om voor de uitvoering van hetzelfde te zorgen, ware het niet onmogelijk, dat zelfs op dit oogenblik, nu de zaken tot eene crisis zijn gekomen, aan de staatkunde der ministers eene afwendung werd gegeven, of daarop geïnfleueerd door binnenlandsche kwestien van grooten drang, en die hunne al-

geheele en ernstige overweging zullen behoeven, waardoor hun aldus de gelegenheid werd verschaft om af te zien van de bemoeijng met een geschil, hetwelk, eigenlijk gezegd, Engeland niet aangaat. Het tractaat echter, roept thans Engeland op tot werkdadige maatregelen; de ongevestigde toestand van eenige andere staten in Europa vereischt zulks, en de tijd, die er nog verlopen moet eer, een nieuw parlement vergaderd is, verschaft eene onbelemmerde gelegenheid tot handelen, waarvan de ministers zich gretig schijnen te willen bedienen, vóór zij gestoord en verhinderd worden door de aanvallen der oppositie, zoo in de kamers als daar buiten. Men kan derhalve genoegzaam als eene zekerheid aannemen, dat, tenzij van Hollands zijde in tijds gedave inwilligingen het onweder afwenden, en indien de gezindheid van Pruisen en Rusland blijk, in waarheid gegrond te wezen, zoo als zij is voorgesteld, men terstond na de vestiging van het fransche kabinet eene poging zal ondernemen om den Koning van Holland te dwingen tot het toelaten van die regten, welke al de kunstgrepen der diplomatie hem tot heden toe niet hebben kunnen ontwringen.

Na het opbreken van den kabinetraad legde de belgische gezant, de heer van de Weyer, een bezoek af bij den hertoggraaf Palmerston aan het ministerie van buitenlandsche zaken.

— De hollandsche gezant heeft gisteren bij graaf Grey een bezoek afgelegd.

Van den 14.

Zijne Majesteit heeft eenen geheimen raad gehouden, waarin het parlement van den 16 dezer tot den 11 december gepro- rogeerd is geworden.

— Lord Durham heeft sene audientie bij den Koning gehad ter gelegenheid van zijne terugkomst uit Petersburg.

— Men verzekerde gisteren stellig, dat er bevelen gegeven zijn om eene engelsche vloot naar de Schelde te zenden. De manier, waarop dit berigt in het ministerieel avondblad medegedeeld wordt, doet echter nog aan het zoo stellige daarvan eenigzins twijfelen.

Frankryk.

PARYS, 13 October.

Behalven de heeren de Broglie, Humann en Thiers, is ook de heer Guizot in het ministerie getreden, ter vervanging van den heer Girard de l'Ain is hem het ministerie van openbaar onderwijs opgedragen.

— De *Moniteur* bevat onder meer andere de volgende officiele stukken:

De benoeming van niet minder dan negen en vijftig pairs, waaronder, behalven een aantal militairen van hooger rang, vier leden der tegenwoordige kamer van afgevaardigden, onderscheidene departementale raden en ambtenaren, die sedert de revolutie van julij zich aan het bestuur hadden onttrokken. De meestbekende namen in deze benoeming voorkomende zijn die van de maarschalken Gérard en Grouchy, van de generaals Athalin, Baudrand, Berthezène, Neigre, Hava en Lallemand; van den graaf de Rayneval, gezant te Madrid, van den baron Durand de Mareuil, van den vice-admiraal Roussin, van den gedeputeerden Bertin de Vaux, van den staatsraad Béranger, van den gewezen prefect te Grenoble, Maurice Duval, van den baron Grénier, president van het hof te Riom, van de heer Faure, president van het hof te Grenoble, van de heeren Cousin, Villemain, Roederer, Montlosier en Silvestre de Saoy.

Eindelijk eene circulaire van den president van den raad gericht aan de presidenten en procureurs-generaal bij de hoven van appel, aan de commandanten der militaire divisien, en aan de prefecten en militaire bevelhebbers der departementen; zijnde deze circulaire van den navolgenden inhoud.

» De Koning heeft mij de eer aangedaan mij aan het hoofd van zijnen raad te plaatsen. Het is de bedoeling van Z. M. om door dien maatregel aan het bestuur de nodige veerkracht bij te zetten, en hetzelfde meer dadelijk verantwoordelijk te maken.

» Terwijl mij deze hooge betrekking werd opgedragen, heeft de Koning zich welligt eenige diensten herinnerd, welke ik vroeger in de gelegenheid was aan mijn vaderland te bewijzen. Maar hovenal heeft hij daardoor te kennen willen geven, dat het ministerie de waardigheid van het Fransche rijk behoorde te handhaven, en, inzonder dezelfs roem, als deszelfs veiligheid zoude behartigen. Ik durf vertrouwen dat mijn gansche levensloop daarvoor ten waarborg strekt.

» De staatkunde door mijnen voorganger gevolgd zal ook de mijne zijn; dezelve is die der natie, wel de wetgevende kamers daaraan zijn toegetreden.

» De instandhouding van het koningschap en van het charter, is de eerste voorwaarde, waarop de openbare vrijheid gevestigd is. Deze vrijheid kan alleen dan hare volkomene ontwikkeling verkrijgen, wanneer zij regelmatig wordt uitgeoefend. Inwendige orde, en vrede van buiten zijn het meest geschikt om dezelve te doen voortduren. Geheel Frankrijk kan zich op mijne pogingen verlaten; om de orde en vrede te bewaren. Ik verlang daartoe uwe ijverige en openlijke medewerking. Het bestuur heeft geheel uwe moed en heldheid noodig.

» Elke poging, om wanorde te stichten, zal met nadruk wor-

den te keer gegaan. Indien de aanhangers van het vorig bestuur de wettige magt durften trotseren, moeten zij gestrengelijk vervolgd worden. Hunne dwaze inzichten behooren vernietigd te worden. Men zal tot zelfs de laatste sporen der onlusten, die in eenige departementen hebben gewoed, trachten uit te wischen.

De regeringloosheid werd in de hoofdstad door de edele zelfopoffering der nationale garde en linietroepen, op den 5 en 6 juni ter neergedrukt. De partijzucht, heeft in die noodlottige dagen, al hare stoutmoedigheid en zwakheid aan het licht gebracht.

Het gouvernement kent hare bedoelingen, doch vreest dezelve niet. De natie zoude eenstemmig aan het bestuur de meeste veerkracht bijzetten, om den opstand te dempen.

Door het behoud der inwendige orde, wordt tevens de vrede naar buiten bevestigd. Een bestuur dat zich door de natie weet te doen eerbiedigen, kan ook in de staatkunde eene krachtige en onafhankelijke taal voeren. In overeenstemming met onze bondgenooten, zullen wij de beslissing der europesche strijdwegen zooveel mogelijk bespoedigen. Onze legers, ijverig, doch ondergeschikt, zullen onze gematigdheid door krachtvertoon onderstrepen. Europa weet dit, doch hetzelfde is tevens overtuigd, dat wij onze verplichtingen getrouw zullen nakomen, en de wereldvrede willen bevestigen.

Zoodanig is dan het doel van het bestuur. Tracht u deze staatkunde eigen te maken, en zorg dat dezelve zoo veel mogelijk bekend worde. Dat het gouvernement door uwe pogingen gesterkt en te gelijker tijd vereerd worde. De goede diensten aan den staat bewezen, zullen aan de welwillendheid des Konings worden aanbevolen.

Frankrijk is vrij en wordt geëerbiedigd. Deszels voorspoed begint te herleven; nog eenige pogingen en wij zullen ten volle de vruchten onzer roemrijke omwenteling plukken. Het bestuur zal daartoe niets onbeproefd laten, doch vestigt vooral deszelfs vertrouwen op de natie. Indien wij het voorgestelde doel bereiken, zullen wij het aan deze verschuldigd zijn. Het is mij eene gewoonte geworden, om van alles aan Frankrijk de eer te geven.

De president van den raad, minister van oorlog, Hertog van Dalmation.

De onderscheiden gezanten hebben gisteren en heden dépêches naar huane gouvernementen afgezonden, om dezelve van de samenstelling van het ministerie kennis te geven.

Ter beurze verhaalde men reeds gisteren dat de fransche troepen reeds den 15 dezer Ancona zouden ontruimen.

De nederlandsche gezant, baron *Fagel*, is dezen morgen naar *Hage* vertrokken. Wanneer men dienaangaande de geruchten gelooven mag, dan was dit vertrek vrij onverwacht, of liever zoo hetzelfde bespoedigd zijn, door de inlichtingen, die genoemde gezant, omtrent het systeem door den heer *de Broglie* te volgen, ontvangen had. Het tegenwoordig ministerie zoude reeds vooraf, om zich met eenig vertrokken voor de uitvoerende kamers te kunnen vertoopen, besloten hebben, om ten aanzien der belgische zaken, bij de conferentie eene zeer krachtige nota in te dienen, waarbij vooral op de noodzakelijkheid werd aangedrongen, om door dwangmaatregelen de toetreding tot het voorgeslagen verdrag van den Koning der Nederlanden te verwerpen. Aan de conferentie zou voorts tien dagen tijd zijn gegeven, om op deze nota te antwoorden, doch na verloop van dien zou men de vijandelijkheden aanvangen.

De belgische gezant *le Hon* is gisteren alhier teruggekeerd en heden bij den Koning toegelaten.

Men spreekt op nieuw van het vertrek van den hertog van Orléans naar het leger van het noorden. (*Temps.*)

Het laatste bulletin der gezondheid van den Koning van Spanje, van den 4 dezer, was zeer gunstig. De verandering van het ministerie was nog niet officieel bekend gemaakt, doch men meende, echter te Madrid, dat het besluit reeds was geteekend.

De portugesche zaakgelastigde heeft heden eenen brief van de koninklijke natie te Bayonne ontvangen, volgens welken hij het spaansch gouvernement op den 5 dezer de belangrijke tijding was aangebragt, dat Oporto door het koningsgezind leger was hernomen. Bijzonderheden waren nog niet bekend, doch op de eeltheid der tijding meende men staat te kunnen maken.

Het is nu 73 jaren geleden dat de jesuiten met geweld uit Portugal verdreven zijn. Een edict door den toornigen en alles vermogenden markgraaf *de Pombal* geëischt, verdroef hen uit het koninkrijk en verklaarde hunne goederen verbeurd. Zij werden alle, ongeveer 600 sterk ingescheept op vaartuigen, welke belast waren om hen naar Italië te brengen. Nadat *Pombal* in ongenade vervallen was, durfde men al zijne onregvaardigheden niet herroepen en de jesuiten bleven bij aanhoudendheid buiten Portugal gesloten. Don *Miguel* wilde de onregvaardigheden van zijne overgrootvader wederom herstellen. Hij had reeds de jesuiten terug geroepen en hun eenige collegien toevertrouwd; maar hij wilde plechtig het edict van den 30 september 1759 herroepen. Bij een besluit van den 8 september

11., na herinnerd te hebben aan de diensten, welke de jesuiten aan den godsdienst, aan de wetenschappen en aan de letteren hebben bewezen, vernietigt deze vorst de acte hunner verdrijving en geeft hun de goederen terug, welke zij vroeger bezaten met de voorregten, welke daaraan verbonden waren. Dit besluit in zeker opzigt onder het kanon der revolutionairen van Oporto genomen, bewijst dat men te Lissabon voor hunnen invloed en hunne vorderingen niet zeer beducht is.

Volgens nadere berichten zijn de jesuiten reeds in het bezit gesteld van eenige dier goederen, welke hen door den invloed van den liberalen *Pombal* waren ontnomen. De ingezetenen hebben met vreugde en deelneming de opvolgers van die mannen zien terugkomen, waarvan kunne voorouders hen eene aangename herinnering hebben achter gelaten. In de hoofdstad van Portugal hebben zij den eersten heiligen dienst gedaan in die zelfde kerk, waarin hun aartsvaad is begraven. — In alle gemeenten, welke die eerwaardige vaders zijn doorgetrokken, zijn zij door de ingezetenen met geesdrift ontvangen. Op vele plaatsen zijn zij plechtstatig ingehaald, terwijl de huizen en straten versierd waren. Een bewijs waarlijk, dat de Portugezen, die in vorige tijden de jesuiten hebben leeren kennen, hun gemis ondervonden hebben, voor hunnen invloed niet bevreesd zijn; ook zijn reeds twee der kleinzonen van den vermaarden *Pombal* aan hunne zorg toevertrouwd.

Belgie.

BRUSSEL, 15 October.

De heer *Meuss*, gouverneur van de bank, is tot lid van de kamer der afgevaardigden in plaats van den heer *Ch. de Brochere* tot andere functien geroepen, met 120 stemmen benoemd. De heer *Desaepz*, raadsheer aan het hof alhier, is mede bij besluit van den 13 tjt advocaat-generaal bij het hof van Cassatie benoemd; of zulks ter vervanging is van den heer *Tielemans* wordt niet gezegd; voorts is bij hetzelfde besluit tot raadsheer bij het hof van cassatie benoemd de heer *de Guchteneere* (de zoon): terwijl de vader met den rang van president honorair, op pensioen is gesteld.

Gisteren hebben de eerste presidenten en procureur-generaals van de hoven van cassatie en van appel hunnen eed in handen van Z. M. afgelegd.

De heer *Tielemans* is gisteren alhier van Luik aangekomen; naar men zegt, is hij door Z. M. ontboden geworden.

Het gouvernement heeft tijdingen van den heer *Ch. Vilain XIII* en van zijne officiele ontvangst aan het hof van Turin ontvangen. Deze gezant heeft bij den Koning van Sardije het welwillendst onthaal genoten.

Het Memorial vermeldt, dat de keizer van Oostenrijk en de koning van Pruisen den brief beantwoord hebben, waarbij onze koning hun zijn huwelijk bekend maakt. Beide hoven zouden daarin den wensch hebben uitgedrukt, van de belgische kwestie spoedig tot een einde te zien gebracht.

Naar hetzelfde blad verzekert, zou de heer *Leclercq*, de zoon, tot procureur-generaal bij het hof van cassatie, ter vervanging van den heer *Gendebien* benoemd worden.

De graaf *Cornelissen* is gisteren avond met dépêches naar Berlijn en Weenen, voor den generaal *Mérois* en den baron *de Loë* vertrokken. *L'Emancipation* zegt, dat deze dépêches krachtige besluiten van ons gouvernement behelzen.

Gisteren morgen is de engelsche kabinets-koerier, *Druffin* met dépêches van Londen voor sir *Robert Adair* aangekomen.

L'Emancipation zegt de verzekering te kunnen geven, dat het protocol der conferentie, volgens welke Belgie van 1 januarij 1841 af, ontslagen zou zijn van de betaling van acht milioenen op den achterstand der schuld en eene wekelijksche, trader te bepalen korting, zou vastgesteld worden, officieus aan het gouvernement zou zijn medegedeeld.

Naar hetzelfde blad verzekert, zal het groot-hoofdkwartier des legers morgen den 16 dezer naar Leuven worden overgebracht.

Te Namen heeft het daar liggend reserve-bataillon van het 7de regiment, alsmede het 7de eskadron lansiers, bevel bekomen om naar het leger te vertrekken.

26 * * * Heden avond is onze waarde Tante, Meisvrouw **MARIA FRANCISGA BARBARA BOOGAERTS**, weduwe wijlen den Heer **JACOBUS CRILLAERTS**, in den ouderdom van 75 jaren, 7 maanden en 8 dagen, na voorzien te zijn geweest van de H. H. Sacramenten onser Moeder de H. Kerk, aan een langzaam verval van krachten, overleden.

BERLICUM,
den 12 October 1832.

A. BOOGAERTS.
A. M. GREVE.

Made uit naam van de
Famitie.

LETTERKUNDIGE AANKONDIGINGEN.

De Boekhandelaar **J. R. VAN ROSSUM**, te Utrecht, heeft uitgegeven en alomt verkrijgbaar gesteld:

I. OFFICIA NOVA, qua in editione recentissima Breviarum Romanum, Mechlinia 1829, de auctoritate te stultis

- Bevatvender:
- 9 Februarii. S. Iulianus.
  - 19 d°. S. Conradus Pappenini.
  - 23 d°. S. Margherita de Cariona.
  - 26 d°. S. Petrus Damiani.
  - 21 Maji. S. Felicitas Cantalicio.
  - 26 Junii. S. Joannes Franc. Regis.
  - 19 Augusti. S. Ludovicus Tolosani.
  - 4 Septembris. S. Rosa Viterbiensis.

Officium S. S. Lucae et Gloriosi Domini, Officium Patrocinii S. Josephi, Spousi B. M. V.

Dese Officia komen in veem en druk, met de Mechelsche uitgave volmaakt over een, om bij de respectieve deelen te kunnen worden ingehouden.

De 6 eerste N° daarbij hiervoor afzonderlijk te bekomen

II. VERZAMELING VANGEBEDEN en LITANIEEN ter AFWERING van AANSTREKENDE ZIEKTEN, vijfde vermeerderde editie met herstellende goedkeuring

III. HOLLANDSE en PROTESTANTSE ZEPPELINGEN in Indië. (Uit het

Men leze over dit Werkje, de gunstige beoordeeling voorkomende in de Morgenster der Tonderst, eerste deel N° 1.

IV. De H. ALOYSIUS GONZAGA, voorgesteld als richtsnoer van een Heilig Leven

NB. Het bovengemelde is ook bij de Gebrueders LANGENHUYSEN te bekomen.

BEKENDMAKINGEN.

De Notaris **A. P. BOLSJUS**, te 's Hertogenbosch, zal op Dinsdag den 23 October, 1832, in het Stads-Koffijhuis aldaar, bewoond bij JAN VAN DOORN, s'naal Verkoopent

Carite Koop.

Een wel ter Nering staande, bekant en alom bekend **KOOPMANS-HUIS**, genaamd den *Rooden Sluier*, staande te 's Hertogenbosch, in de *Hinthamerstraat*, op den hoek van de *Torenstraat*, letter C, 358, V. C. 330, welke een aantal jaren met best succes is uitgeoefend in Kruideniers- en Tabaks-Affaire en nog wordt geconserveerd, bestaande in een ruim **VOORHUIS** en **KANTDOORTJE**, behaagen **BINNEN-VERTREK**, ingemaakte **KASTEN** en moderne **SCHOORSTEEEN**, een **KELDERKAMER** met ingemaakte **TASTEN**, **BOVEN-VOORDEUR** met **SCHOORSTEEEN**, **KELDERKAMER**, **MIDDELEN** en **ACHTERKAMER**, met **WINDMOLLEN**, **VOORZOLDERS** met **WINDMOLLEN**, **VLIEBERING** en verdere Bergplaatsen.

Een **KOOPMANS-PAKHUIS**, staande in de *Torenstraat*, achter voormeld huis, en met hetzelfde doot een binnendeur Communicatie behaagende, bestaande in een ruime beneden **BERGPLAATS**, twee loven elkander doorgaande **ZOLDERS**, twee **KELDERKAMERS**, **ACHTERKAMER** met **WINDMOLLEN**, **VOORZOLDERS** en **WELPOMP**.

In eigendom te aanvaarden bij de betaling der looppenningen en in gebruik met den eersten November, December of Januarij aanstaande, ter keuze van den Kooper.

Ingezet f 7550 00
22 slagen " 260 00
f 7810 00.

Derde Koop.

Een **HUIS** en **ERVE**, binnen 's Hertogenbosch, in de *Torenstraat*, genaamd het *Oyevaartheest*, letter C, 346, V. C. 321, de eene zijde den Heer P. J. van

Zeyten, de andere zijde Sint Janskerkhof, bestaande in een **VOOR- en WERKHUIS**, **KANTDOORTJE**, twee behaagene **BINNENKAMERS**, geriefelijk ingerichte **KELDERKAMER** met **POMP** en **FORNUIZEN**, behaagene **BOVEN-VOORKAMERS**, een **SLAAPVERTREK** en **ZOLDERS**.

Tot 1 Mei 1833 verhuurd voor f 200-00 jaarlijks. Ingezet f 2480-00 2 slagen " 10 00.

Derde Koop.

Een **HUIS** en **ERVE**, binnen 's Hertogenbosch, in de *Torenstraat*, letter C, 338, V. C. 291, de eene zijde den Heer M. J. LORENTZ, de andere zijde J. VAN DEN BOSCH, bestaande in een behaagene **VOORKAMER**, twee behaagene **TUINKAMERS**, **OPENPLAATS**, **TUIN**, **BLEEKVELD**, **POMPEN**, **KEUKENS** en **KELDER**, behaagene **BOVEN-VOORKAMER**, **ACHTERKAMER** en **ZOLDERS**.

In twee Perceelen verhuurd te raken voor f 300-00 jaarlijks, tot 1 Mei 1833.

Ingezet f 3725-00 10 slagen " 50-00.

Vierde Koop.

Een **HUIS** en **ERVE**, binnen 's Hertogenbosch, in de *Sint Janskerk*, tegen over het gewone Tuin huis, letter F, 259, V. C. 172, gedaamd *Parce*, behaagende de eene zijde de Weduwe PIET JONKERBOUW, de andere zijde het Oud Mannenhuis, bestaande in een behaagene **VOOR- en BINNENKAMER**, **KOOKKEUKEN** met **FORNUIZEN**, **OPENPLAATS**, spaciets **WERKHUIS** en **LOOTS**, beide zeer geschikt tot deaarsstelling van kleine Woningen door eenen wijen Gang nevens de Huizinge; voorts **BLEEKVELD** met **ROEPPEL**, nog twee kleine **KAMERS** en **KOOKKEUKEN**, behaagene **BOVEN-VOORKAMER**, **MIDDELEN** en **ACHTERKAMER**, met ruime **ZOLDERS** en **WINDMOLLEN**.

Verhuurd tot 1 Mei 1833, tegen f 300-00 jaarlijks.

Ingezet f 2080-00 10 slagen " 10-00.

De Notaris **A. P. BOLSJUS**, te 's Hertogenbosch, zal op Dinsdag, den 23 October 1832, des avonds ten 6 ure provisioneel, en op Dinsdag, den 6 November daaraanvolgende, in het Stads-Koffijhuis aldaar, bewoond bij JAN VAN DOORN, s'naal Verkoopent.

Een **HUIS** en **ERVE**, binnen 's Hertogenbosch, in de *Lange Putsstraat*, op den hoek van de *Korte Putsstraat*, letter E, 214, V. C. 147, bekend het eene zijde een *Koninklijk ransvrijden Koninklijk M. B. B. B.*, in welk Huis sedert verscheidene jaren de *Koninklijke ransvrijden* is uitgeoefend, en nu met goed gevolg wordt voortgezet, bestaande in een schoon **VOORHUIS** en **KANTDOORTJE**, ruim **BINNEN-VERTREK** met **SCHOORSTEEEN**, wel ingerichte **BAKKERIJ**, met **OVEN**, **FORNUIZEN**, **KELDER**, **BILKAMER** en **GRAANZOLDER**, voorts **OPENPLAATS** met **WELPOMP**, **BOVEN-VOOR** en **MIDDELEN**, **KAMER**, **ROOF** en **DEGEGEZOLDERS**.

Betaal met een jaarlijksche huur van f 1150. Te aanvaarden te aanvaarden bij de finale verkoop en in gebruik met 1 Mei 1833, hiernaande een gedeelte der kooppenningen op bestalen slagen te doen.

DE HANT TE KOOP. den goet den Nering en wel Bekantent, schotmen verkanten **ROOG**, **BOEKWEIT** en **PELWINDMOLEN**, met eenen grooten **TUIN** en andere Nieuwe **HUIZINGE**, ingericht voor eenen **BAKKERIJ**, staande en gelegen te *Haps*, district *Boumeer*; iemand daartoe genegen zijnde, verzoegde zich bij den Eigenaar en Molenaar, **J. WYGERDE**, aldaar.

ZEGT HET VOORT.